

DELIBAESKA

Budapest

Nemzeti Muzeu

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Ostro
 bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
 197. éjjeli 488. Sürgőnycim: „Delibaeska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 8.

KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
 évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
 ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A németek beszüntették a hid szerelését és hazautaznak, mert nem kapják meg a szerelési költségeket -- Ismét halasztást szenved a hid szerelése -- Ötezer hold földet fognak ármentesíteni a noviszádi határban

„Kelet Locarnója“

Benes csehszlovák külügyminiszter a locarnói egyezmény ratifikálása után egyik londoni külügyi társaságban beszédet mondott a háboru utáni új államokról, különösképpen Csehszlovákiáról. Benes állandóan szereti emlegetni a békét és nem kell csodálkoznunk, hogy ezuttal a „Keleturópai államok Locarno“-járól beszélt.

Az európai államok politikái minden mesterséges elszigetelődésük ellenére is hájszálcsovesen érintkeznek egymással. A tények minden adottsága azt mutatja, hogy akármít is csinálnánk ellene. Európa egy és oszthatatlan egység. Locarno eszmekörével foglalkozniuk kell azoknak az államoknak is, amelyek közvetlenül nincsenek benne az aláírt paktum érdekszférájában. Mert nekik is megvan a maga külön kérdéskomplexumuk, egy pont körüli feszültségeik, amelyek rendezése előbb-utóbb egy új Locarnót kíván.

A „keleti államok Locarnója“ Oroszország körül képződik ki. Ha ily értelemben szólalt Benes, akkor neki joga van éppugy belenyulni a keleti államok rendezésébe, mint ahogyan beleszólt a nyugati államokéba. De ha Benes arra a kérdéskomplexumra vonatkoztat, amely a Balkánon erjed, bármennyire is orosz vonatkozású e kérdés, Benes számára a balkáni biztonsági ügyek mégis csak platonikus jelleggel bírnak.

A kisantant konferenciája előtt minden balkáni állam sajtójában élénk sürgés-forgás észlelhető a készülő garanciális paktummal kapcsolatosan. Az eszmét Chamberlain külügyminiszter melengeti, noha ez eszme megfogalmazásában sem eredeti, amennyiben már Rentis volt görög külügyminiszter dolgozott ki tervezet, sőt a balkáni egység garatálása már 1913-ban a balkáni háboruk befejezése után Pasics miniszterelnök fejében is többbizben megforgott.

Az egység. Angol diplomáciai nyelven ezt „balance of power“-nek hívják és Európa multszázados történelme nem volt egyéb, mint az egységnek állandó keresése. Minden állam külpolitikája nem egyéb, mint megtalálni a maga egységét a többi államok között. Franciaország a nagy forradalom óta folytonosan azt tartotta szem előtt, hogy melyik irányban, Németország, vagy Anglia felé tartsa magát egységben. A világháború alatt Anglia felé keresett egységközösséget. A világháború után azonban rájött arra, hogy Anglia Franciaországot veszedelmesebbnek tartja, mint a legyőzött Németországot, ezért Franciaország kitalált egy olyan egységközösséget, amelynél mind a két államra támaszkodhatik. Így született meg a locarnói egyezmény, mely kicsiben tükrösképe az angolok által annyit emlegetett európai Balance of Powernek.

A balkáni egységközösségi politikának alapfeltétele, ki a szaktekintély a játékbán? A politikai egységközösséget nem szabad úgy elképzelni, hogy az ellentétes erők egymást egységben tartják. Inkább a kristályosodás

folyamatához hasonlít, ahol a kristályosodás egy vezető állam körül megy végbe. A locarnói egyezmény után úgy tetszik, mintha Franciaország körül ment volna végbe a kikristályosodás. Ellenben az az igazság, hogy Anglia körül.

Már most a Balkánon is szükség van egy ilyen kristályállamra.

Romániának szüksége van garanciális szerződésre Jugoszláviával szemben, ha Oroszország bajt szándékozik csinálni. Már most, ha Jugoszlávia megegyezik Oroszországgal, akkor Románia számára két út lehetséges. Vagy fűtyül a balkáni garanciális szerződésekre, vagy feleslegessé teszi a balkáni szerződést azáltal, hogy megbékül az oroszokkal. Éppen ezért nem véletlen, hogy abban az időben, amikor nálunk intenzívebben kezdenek foglalkozni az orosz ügyekkel, Romániában is ugyanezt teszik.

Más hasonló politikai sakkhúzásokra van szükség Jugoszlávia-Görögország, Jugoszlávia-Bulgária és Bulgária és Magyarország, Jugoszlávia és Olaszország között. Mindezt megfontolva, észre vesszük, hogy a garanciális szerződés körvonalai könnyen Olaszország ellen is kibontakozhatnak.

De viszont Oroszország jóban van Olaszországgal. Olaszország jóban van Magyaror-

szággal. Mit mutat ez? Mutatja, hogy az egyes államoknak ki kell lépni az eddigi defenzív és más államokat kizáró álláspontjukból és barátságosan meg kell egyezni azon államokkal amelyekkel szemben eddigi védekező álláspontjuk irányult. A defenzív állásfoglalás formája a kisantant volt a megbékülő és a kisantantot átértékelő állásfoglalásnak neve biztonsági szerződés, keleti Locarno. Az előbbiben csak a védekezők vannak jelen, szemben az állítólagos támadók csoportjával, az utóbbiban mind a ketten. A leköltött erők egyensúlyozottsága.

És mégis azt kell mondanunk, hogy Benes kijelentése, amikor Csehszlovákia feladatát hangsúlyozta Londonban a keleti Locarno körül, több mint platonikus. Mert Csehszlovákia, mint Oroszország barátja, mint a kiantant aktív tagja, mint Jugoszlávia testvérsége, összekötő kapocsként szerepel az új balkáni megegyezésben. Mint ország nem bír akkora jelentőséggel, hogy ez el ne mulasztható orientációban Anglia szerepét játssza, de mint legkevésbé veszélyeztetett állam, abban a szerencsés helyzetben van, hogy úgy tud majd közvetíteni, mint ahogyan Anglia közvetített a rajnai paktumban.

CSEND A POLITIKAI ÉLETBEN

A radikálisok sem irtóznak az alkotmányrevíziótól

A radikálisok zagrebi nagygyűlése — Jovanovics Lyuba beszéde — A politikai helyzet
 Bodrero olasz követ a királyi palotában

Beogradból jelentik: A parlamenti szünet következtében a politikusok főfigyelme vasárnap Zagreb felé fordult, ahol a radikálisok tartottak nagygyűlést Jovanovics Lyuba és Markovics Lázár felszólalásával. Jovanovics beszédének az volt a legfontosabb része, amelyben kijelentette, hogy a radikális párt elismeri a jelenlegi alkotmány hibáját és ha ez az alkotmány nem tud mindenben az élethez simulni meggyőződése az, hogy ez az alkotmány is jobb mint semmiféle alkotmány.

Ha ebben az alkotmányban van valami ami a népre és a nemzet közösségére káros, ha van valami olyan, ami a mai modern élet követelményeinek nem felel meg, akkor ezt az alkotmányt meg lehet, sőt meg is kell változtatni. Fontos azonban az, hogy ebben a megváltoztatott alkotmányban is az állam egységeok az elve csorbitatlanul megmaradjon és hogy összhangzásba hozassék a valóságos étellel.

Megjegyzik azonban, hogy önkormányzat nélkül nem lehet folytatni az állam életét, mert a központi igazgatás mai szervezetében nem vállalhatja a felelősséget mindazért, amiért autonómikus szervezetek esetén áthárulna a felelősség a municipiumokra.

Markovics Lázár a horvát-szerb megegyezés fontosságáról beszélt.

Jovanovics Lyuba és Markovics Lázár vasárnap este utáztak el Zagrebból és hétfőn reggel érkeztek meg Beogradba. Velük együtt jött Rádics Pavle is.

A beszéd hatása

Beogradban nagyon jó benyomást keltett úgy Jovanovics Lyuba, mint Markovics Lázár beszéde. A fővárosban egyébként tegnap sem történt semmilyen nevezetesebb esemény. Pasics miniszterelnök még mindig beteg és így tegnap sem volt minisztertanács, mindössze a kormány Beogradban tartózkodó tagjai vettek részt egy miniszteri konferencián.

A független demokrata párt kongresszusa

A független demokrata párt tegnap fejezte be országos kongresszusát, amelyen megválasztották a főbizottságot, ennek tagjai ugyszólván mindazok, akik eddig voltak benn a főbizottságban.

Az olasz követ a királynál

Bodrero olasz követ tegnap délelőtt a külügyminiszteriumban felkereste Nincscics Momcsiló külügyminisztert utána pedig a királyi palotába ment, ahol Ófelsége külön kihallgatáson fogadta. Bodrero kihallgatása összefüggésben áll a királyi pár római útjával.

A tornyospusztai Mussolini

Népgyűlésen szavaztak bizalmatlanságot a tornyospusztai gazdakör elnökének

Az ellenvélemény elhallgattatásának különösen praktikus módját találta ki Puskás Sándor a Senta-tornyosi gazdakör elnöke. A gazdaköri tagok közül ugyanis többen megelégedvén az elnöki diktatúrát, aminek következtében az egykor népes és virágzó egyesület tagjainak több mint kétharmadát elvesztette, — rendkívüli közgyűlés összehívását kérték az elnökségtől, hogy azon a bajok orvoslásáról s egyes kellő ok nélkül kizárt tagok visszavételéről tanácskozzanak, mire a kör választmányja a kérelmezőket kizárta a kör tagjai közül.

A kizártak között van Rudics Ignác földbirtokos, a tornyospusztai gazdakör örökös diszelnöke, valamint a választmány 12 tagja.

Rudics Ignác és társai a kizárás után a hatóságtól nyilvános népgyűlés megtartására kértek engedélyt, hogy megkérdessék Tornyospusztai népet, vajjon adtak-e felhatalmazást Puskás Sándornak arra, hogy a gazdakör örökös diszelnökét és választmányát kizárja a kör tagjai sorából.

A hatóság megadta az engedélyt a nyilvános népgyűlés megtartására és így Rudics Ignác és társai vasárnap délelőtt tíz órakor a tornyospusztai keresztény fogyasztási szövetkezet helyiségébe összehívták a népgyűlést. A népgyűlésen igen sok gazda jelent meg. Előnként dr. Halász Sándort választották meg, akit küldöttség hívott meg az elnöki szék elfoglalására.

Az elnök először Kiss Arpádnak adta meg a szót, aki hosszabb beszéd keretében foglalkozott Puskás Sándor működésével. Puskás ugyan sokat tett kulturális téren — mondta Kiss — de egoizmusa és folytonos intrikái lehetetlenné tették helyzetét a gazdakörben. Most, hogy néhányan szót akartak emelni önkényeskedése ellen, ezeket egyszerűen kizárta a gazdakörből.

Rudics Ignác azután aktaszerű bizonyítékokkal igazolta, hogy az ő és társai kizárása, Puskás Sándor egyéni eljárásának eredménye, mert tiltakoztak diktatúrája ellen. A gyűlést azért hívták össze, hogy megkérdessék Tornyospusztai népet, jóváhagyja-e ezt a kizárást?

Tóth Péter iskolaigazgató, Papp Frigyes választmányi tag, Kovács István és Papp Máté felszólalásai után, az elnök dr. Halász felszólította Puskás Sándort, hogy a három óra hosszat tartó vádbeszédekre adjon választ.

Puskás Sándor kijelentette, hogy egy nyilvános népgyűlést nem tart kompetensnek arra, hogy beleavatkozzék a gazdakör belső ügyeibe. Ha most válaszolna a vádakra, akkor elismerné a népgyűlés kompetenciáját és ezért megtagadja a választ.

Az elnök erre megállapította, hogy ez közönséges megfutamodás mert az, aki a nyilvánosság előtt elhangzott vádak ellen nem védekezik, ez saját maga felett mond ítéletet.

Dr. Felsőhegyi András szerint a kizárásoknál sokkal súlyosabb dolgok is történtek, amelyek miatt Puskás Sándorral le kell számolni, ezért határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint Tornyospusztai népe elítéli Puskás Sándor egyéni akcióját és felszólítja a vármegyei gazdasági egyletet, hogy függesse fel Puskás Sándort, az új tisztikar megválasztásáig pedig ideiglenes vezetőség intézze a gazdakör ügyeit. Tornyospusztai népe sajnálkozását juttatja kifejezésre amiért Rudics Ignácot és a választmány 12 tagját kizárták a körből.

Mikor az elnök szavazás alá bocsájtotta a határozati javaslatot, Puskás Sándor hetedmagával kivonult a teremből, a teremben százhuszan pedig névszerinti szavazással egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot.

PATKÁNIN patkányirtó-szer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a **Torontáli Agrár-banknál**, Veliki-Bečkerekén. 2481-1-0

A NÉPSZÖVETSÉGI TANÁCS ÜLÉSE

Genfben leszerelésről tanácskoznak

Briand nem utazott el Genfbe — Francia és angol javaslat a leszerelésről

Genf dec. 7. Ma délelőtt tíz órakor megkezdődött Genfben a népszövetségi tanács ülése. Briand francia miniszterelnök az utolsó pillanatban lemondotta a genfi utat.

A mai nap tanácskozásai során tanulmányi bizottságot küldtek ki avval a feladattal, hogy dolgozzon ki kérdőívet a fegyverek, lőszer és egyéb hadianyagok magánüzemi és ellenőrzés alá nem vehető gyártásáról. A népszövetségi szakkbizottság határozata alapján a tanulmányozó bizottság kérdőívet felülvizsgálja és elhatározta, hogy megkéri a tanácsot, szőlítsa fel a kormányokat, hogy a kérdőívre 1926. június elseje előtt adjanak választ. Időközben elvégzik a szükséges tanulmányokat, a magánüzemi fegyvergyártás ellenőrzésére vonatkozó

egyezmény-tervezet tárgyában. A tanulmányi bizottság végül titkos ülésen megállapította a leszerelési értekezletet előkészítő bizottságnak munkaprogramját. Ebben a kérdésben két emlékirat fektült a bizottság előtt. Az egyiket Franciaország, a másikat Anglia részéről nyújtották be.

Miután a bizottság csupán egy emlékiratot akar a tanács elé terjeszteni, a feladat most az, hogy egymással összhangba hozzák a két emlékiratot, amelyek egyébként csupán bizonyos részletekben térnek el egymástól. Ezt a munkáját a bizottság még nem fejezte be és ezért holnap délelőtt féltíz órakor az első tanácsülést megelőzően folytatnak erre vonatkozó tárgyalásokat.

Szerdán tárgyalják Genfben a magyar kérdést

Genfi távirat szerint a népszövetség tanácsa szerdára tűzte ki a magyarországi pénzügyi kérdések letárgyalását. A kérdéssel kapcsolatosan elterjedt olyan érteimű híresztelések, mintha az ügyben a népszövetségi tanács már döntött volna, merő kitalálások.

Vass József magyar népjóléti miniszter a hírlapírók előtt kijelentette, hogy meg van győződve arról, hogy a Népszövetség elé kerülő pénzügyi kérdésekben a Genfben időző Bethlen

István kedvező eredménnyel tér vissza. Véleménye szerint a népszövetségi tanács döntése kötelezni fogja az utódállamok kormányait arra, hogy a Magyarországra költözött állami tisztviselők nyugdíj jogosultságát elismerjék. Ha ez nem következik be, akkor Bethlen István grófnak sikerülni fog olyan külföldi kölcsönt szerezni, amely a nyugdíjasok ügyének közmegelegedést nyújtó rendezését lehetővé teszi.

A német párt főbizottságának ülése

Bizalmat szavaztak a képviselőknek — Sürgetik a községi választásokat

A német párt országos főbizottsága vasárnap gyűlést tartott a noviszádi Lövdében, amelyen a főbizottság tagjai és a párt öt parlamenti képviselője vett részt. Az ülésen először az általános politikai helyzettel foglalkoztak, azután pedig a vojvodina adóviszonyokat tárgyalták. Foglalkoztak azokkal az engedményekkel, amelyeket a parlamenti többség a költségvetési tizenkettőedikben tett a Vojvodina adózóinak, ami egyáltalán nem elegendő arra, hogy megkönnyebbülést okozzon a tulajdostól vojvodina polgárságnak. A főbizottság sokkal eredményesebbnek tartaná, ha a pénzügyminiszter

a létminimumot az eddiginél magasabban állapítaná meg.

Az ülés végén a főbizottság egyhangulag bizalmat szavazott a párt képviselőinek és kérték, hogy továbbra is ezt az irányt kövessék, amelyet eddig követtek. Azután még szóvá tették azokat az állapotokat, amelyek ma uralkodnak a falvakban, azért mert nem választott képviselőtestület intézi a község ügyeit. Ezért felkérte a főbizottság a képviselőket, hogy tegyék szóvá a parlamentben ezeket a vizsás állapotokat és hassonak oda, hogy a Vojvodinában végre megtartsák a községi választásokat

Megtalálták Petőfi egyetlen hiteles fényképét

A magyar szabadságharc világhírű költőjének utolsó éveiről kevés megbízható adat áll rendelkezésre. Halálának körülményeiről legendászerű elbeszélések járnak szájról-szájra, amelyeknek hitelességét kétségbevonhatatlan adatok nem igazolják.

A nagy bizonytalanságban végre most jelentős fordulat állott be. Típa Gyula aradi iakós a Magyar Nemzeti Muzeumnak megvételre ajánlotta Petőfi Sándornak közvetlen halála

előtt készült eredeti fényképfelvételét. Az immár ereklye számba menő fénykép öröklés után került mostani tulajdonosának birtokába, aki azt ezer aranykoronáért hajlandó átengedni a Nemzeti Muzeumnak. Mértékadó körök kétségbevonhatatlanul megállapították a kép eredetiségét és minden remény megvan arra, hogy a világhírű költő legutolsó fényképe a legméltóbb helyre kerül.

Zagrebban elfogták az okmánybélyegeket hamisító banda tagjait

Zagrebból jelentik: Néhány hónap előtt a zagrebi rendőrség megtudta, hogy egész Horvátországot árasztotta el egy titokzatos bűnszövetkezet. Nemrégiben találtak négy hamisított okmánybélyeget egy kereskedőnél, aki előadta, hogy azokat egy Vaszilyevics Lázár nevű foglalkozás nélküli egyéntől vásárolta. A rendőrség előtt, mint csempész, nem ismeretlen Vaszilyevics s ezért nyomozni kezdtek utána. Sikerült is elfogni, de tagadta, hogy valami köze is lenne a hamis bélyegekhöz. Két hónapot előzetes letartóztatásban volt és végül is bizonyítékok hiányában szabadlábra kellett helyezni.

készítet. Ujból letartóztatták és ekkor a bizonyítékok súlya alatt megtört. Bevallotta, hogy Moder István nevű bécsi barátjával készítették a hamis ötvendináros okmánybélyegeket.

Vállalkozásukat egy zagrebi kereskedő finanszírozta, aki hetvenezer dinárral társult az üzletbe. Arra vonatkozólag, hogy milyen mennyiségű hamis okmánybélyeget gyártottak, egyikük sem hajlandó felvilágosítást adni, mindössze annyit árulnak el, hogy az ország minden részén voltak ügynökeik. A nyomozást most a bűntársak kézrekerítése végett kiterjesztették.

Hirdessen a Délbácskában

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A múlt héten azután a bécsi rendőrség átiratban arról értesítette a zagrebi rendőrséget, hogy biztos értesülése szerint Vaszilyevics Lázár Bécsben okmánybélyeg hamisító gépeket

KISEBBSÉGEK

(—) **Paktum a Magyar Párt és a szocialisták között.** Aradról jelentik: Sok szó esett mostanában a Magyar Párt és a szocialisták közötti paktumtárgyalásokról. Ma aztán Fluera János az országos szakszervezeti tanács elnöke az alábbi rendkívül érdekes nyilatkozatot adta:

A szocialdemokrata-párt sem a Magyar Párttal, sem más párttal elvi megegyezést nem köt, ellenben a választások tartalmára technikai paktum alapján támogatja egymást a két párt. A tanácskozások során a szocialdemokrata-párt kifejezte azt a kívánságát, hogy ebbe a technikai paktumba vonjanak bele egy román pártot is. A Magyar Pártnak ez ellen nem volt kifogása. Mi erre a nemzeti-pártot jelöltük meg és anélkül, hogy vállalkoztunk volna a kimondottan közvetítő szerepre, igyekeztünk kapcsolatot teremteni a Magyar Part és a nemzeti-párt között.

(—) **Irodalmi esték a hadizónában.** A cenzurától, hadizónától és ostromállapottól sulyosított Nagyvárad (Oradea Mare) tulajdonképpen magyar lakossága még ilyen körülmények között is megtalálja a módját annak, hogy magyar kulturája iránt érzett szeretetének kifejezést adjon. Nagyvárad lapok jelentései szerint az ottani magyar kulturális egyesületek december hóban körülbelül tizenöt estét rendeznek, amelyeknek programját magyar zene és irodalom töltik ki. A magyar szinkörben hangversenyezni fog Sándor Erzsébet, a budapesti opera neves művésznője, Bartók Béla, a legnagyobb élő magyar muzsikusként, Kéri Szántó zongoraművész, estélyt tartanak még, Krudý Gyula, Zoltán Béla és mások a budapesti írók közül. Vajon mi a véleménye a Vojvodina magyarságának eme tiszteletre méltó vállalkozásokról?

(—) **Nem alkuszik a román Pribicevics.** Brassóba jelentik: Tatarescu és Duca miniszterek, akik Angelescu közoktatásügyi miniszterrel együtt tárgyaltak a kisebbségekkel a magánoktatásról szóló törvényjavaslat ügyében ma délelőtti újabb tanácskozásra hívták a kisebbségek képviselőit a külügyminiszteriumba. A meghívottak össze is gyűltek, Angelescu miniszter azonban távolmaradt. Politikai körökben nagyon furcsának tartják a kormányzatot, főként azonban a közoktatásügyi miniszternek ezt a viselkedését. Angelescu — mint azt illetékes helyen mondják — nem szolidáris Ducával és Tatarescuvval, s ha ez a két miniszter bárminő koncessziót tenne az iskolajavaslat ügyében a kisebbségekkel szemben, azt magára nézve kötelezőnek el nem ismeri. A kisebbségek körében érthető visszatetszést keltett Angelescu miniszternek ez a szószegése, amely most már az esetleges megegyezésnek minden lehetőségét megszünteti.

(—) **Visszaadták a szászvárosi magyar kollégiumot.** Kolozsvárról jelentik: A szászvárosi nagy hírre jutott Kuun-kollégium ügye valóságos iskolapédagógia volt eddig annak, hogy a kulturpolitika mily eszközökig jut el, ha elhagyja a tanításszabadságának a kulturális korlátlan versenyének egyedül emberséges talaját. Az a fordulat pedig mely ebben a régen huzódó, annyi elfogultság és igaztalanság zátonyán meg-megfeneklett úgy ma végre eljutott s azok a sajnálatos és szomorú körülmények, melyek ezt a fordulatot jellemzik iskolapédagógia lehet annak, hogy milyen eredményekre vezet s milyen kínos helyzeteket terem az erőszaknak ez a politikája, melyet kis belátással és nem túl nagy generozitással vajmi könnyen el lehetne minden esetben kerülni. Az történt ugyanis, hogy folyó hó elsején a szászvárosi Vládiculiceum iskolahatóságához rendelet érkezett, mely igen határozott hangon utasításban tudomására hozza az intézet vezetőségének, hogy az állam magasabb érdekeire való tekintettel az intézetnek haladéktalanul ki kell ürítenie a Kuun-kollégium épületeit s az evakuálásnak december ötödikére be kell fejeződnie, mert a belügyminiszterium ellenesetben karhatalommal fogja a kitelepítést végrehajtani. A

valóban váratlan és meglepő rendelet természetesen csakhamar kiszivárgott Szászváros lakosságának minden rétegébe. A magyarok természetesen nagy örömmel fogadták a fordulatot, melyet legfőképp az tesz jelentőség-teljessé és értékessé, hogy az igazságnak ille-

kes helyeken való elismerését jelenti. A reformátusok pedig különösképpen azért örültek, mert így hozzájutottak a kollégiumnak immár használt oratoriumához, honnan november hó 18-án vallásháborítást jelentő szomorú körülmények között kellett kivonulniok.

NINCS PÉNZ A NOVIZÁDI HID TOVÁBBI ÉPÍTÉSÉRE

Beszüntették a novizádi hid építkezését

A pénzügyminiszter a berlini SHS követhez, a követ a kormányhoz utasította a vállalkozót elbocsájtották a hidépítő munkásokat — A hidfőmester nyilatkozata a „Délbácska“ munkatársának

A pénzügyminiszterium nem folyósította a hidépítés költségeinek második részletét

A Vojdina egész kereskedelmi élete mérhetetlen károkat szenved azóta, amióta a novizádi pilóthid összeomlásával ugyszólván minimumra csúszott a Vojvodina és a Szerémség közötti forgalom. A hiányt nem lehetett pótolni a vasuti hídon engedélyezett gyalogosforgalommal, sem azzal a gőzgépek csecsemő korából közismert alkalmatossággal, amely „gőzkomp“ elnevezés alatt kisebb-nagyobb pénzügyi eszközökkel szállít át egy-egy szekert a novizádi partról a petrovaradinira és viszont. Ilyen körülmények között a vojvodinai szerb, magyar és német sajtó, de az összes ipari és kereskedelmi egyesületek is egyöntetűen sürgették a hidépítési munkálatainak befejezését. A közhangulat nyomása alatt az építkezést nagynehezen megkezdették, s körülbelül tizenöt stagnálás után, közel három év alatt elkészült végül az a négy pillér, amely végre némi reményt nyújtott arra, hogy hamarosan megkezdhetik a vasalkatrészek szerelését is.

Mikor készül el a hid?

Erre a kérdésre mind a mai napig senki kielégítő választ adni nem tudott, s mátlól kezdve még kevésbé tudhat, mint valaha. A vasalkatrészeket már egy évvel ezelőtt szállítani kezdte a stettini Gollnow cég, s azok az idő minden viszontagságának kitéve már számoztalan hónapok óta ott roszdásodnak a dunaparton Számtalan deputáció és interveniálás után

Eredménytelen tárgyalások a pénzügyminisztertől a berlini SHS követig és retour

Ebben az óriási feltűnést keltett ügyben a hidépítési munkálatait végző Gollnow-cég novizádi megbízottjához Paul Dahlke hidfőmesterhez fordultunk, aki a munkálatok beszüntetése ügyében a következőket mondotta a „Délbácska“ munkatársának:

— A munkálatokat két nappal ezelőtt, szombaton valóban beszüntettük azon egyszerű oknál fogva, mert nincs pénzünk. Szombaton délelőtt a következő tartalmu sürgőnyt kaptuk a gyártól:

„Mindeztideig összes beográdi tárgyalásaink meghiúsultak. Munkát beszüntetni, az összes munkásokat haladéktalanul elbocsájtani. További részletek levélben.“

— A sürgöny félre nem érthető utasításai értelmében német szakmunkásaink kivételével az összes itt alkalmazott munkásokat elbocsájtottuk és a munkát beszüntettük.

Csomagolják a gépeket

— Szakmunkásaink ezidőszert a szerelő gépek csomagolásával vannak elfoglalva. Ezzel csakhamar elkészülnek, s ezzel csakhamar valamennyien utazunk vissza.

— És tud erről a munkabeszüntetésről a kormány? — kérdeztük.

— Hogyne. Amikor a munkálatok beszüntetésére vonatkozó utasítást kiadtuk, erről haladéktalanul, még szombaton sürgőnyileg értesítettük az SHS kormányt, de tájékoztattuk a novizádi polgármestert is, akinél hasonló tartalmú bejelentést tettünk. Választ azonban ezideig még sehonnét se kaptunk. Még csak azt akarom megjegyezni, hogy a munka beszüntetése rengeteg kárt okoz, miután a hid vasalkatrészei az időjárás viszontagságai következtében már így is nagyon megrongálódtak. Hogy most

nemrégén végre jónak látták kiutalni a hid szerelési munkálataihoz szükséges összeg első részletét, s a stettini Gollnow-gyárral kötött szerződés megkötése után végre elkezdődtek a szerelési munkálatok.

„Épül“ a hid...

A stettini cég hatalmas uszályokon leszállította az összes szereléshez szükséges gépeket, egy nagy transzportban megérkeztek a német hidszerei szakmunkások is, ezeken kívül még számos napszámost is alkalmaztak. A szorgos munkáskezek éjt nappal egybevetve végezték munkájukat, s néhány hét alatt félig már készen is állott az első vasív. A munkálatokat százakra menő tömeg nézte állandóan. Annak az öröme azonban, amely remélni merete, hogy a hid mostmár tényleg elkészül, szombaton végeszakadt.

A hid szerelési munkálatait ugyanis szombaton egészen váratlanul abbahagyták anélkül, hogy az erre vonatkozó érdeklődésre bármilyen választ adtak volna. A munkások nagy részét elbocsájtották, s megkezdtek az építésnél használt gépek leszerelését is.

Szombaton még senkinek sem tudta, hogy miért állt meg ilyen váratlanul a munka. Mára azonban simerült megtundunk a munkabeszüntetés igazi okát.

még mennyi ideig fognak a földön heverni, azt igazán nem tudom megmondani. Mi csomagolunk és megyünk.

Kit terhel a felelősség?

A hidfőmester nem volt hajlandó többet mondani. Arra vonatkozólag, hogy a hidépítéshez miért nem áll rendelkezésre a további tőke, teljesen megbízható helyen a következőket mondták munkatársunknak:

— Az építető vállalat úgy állapodott meg a pénzügyminiszteriummal, hogy az építés összes költségeit részletenként, de mindig meghatározott időpontban utalják ki. Amikor az építési munkálatok megkezdődtek, az első részlet kiutalták. A második részlet kifizetését, amely három héttel ezelőtt vált esedékessé, érthetetlen okok miatt megtagadták. Siemens főmérnök több ízben Beográdban járt, hogy a kifizetést sürgesse, de minden esetben elutasították. Ekkor a gyár küldöttje kezdett tárgyalásokat. A pénzügyminiszteriumban azonban azt mondták, hogy a szerződést a berlini SHS követ kötötte meg a vállalattal, tehát a gyár a követtel tárgyaljon. A Gollnow-cég képviselője felkereste a berlini SHS követet, aki azonban szintén „begombolkozott“ s a képviselőt a kormányhoz utasította. A tour-retour utazó megbízott végül is megunt a sok hercehurcát, jelentést tett a vállalatnak, amely — tekintettel arra, hogy ilyen körülmények között nincs remény a megegyezésre — haladéktalanul beszüntette a munkálatokat.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyömda, himzöterem és gombathuzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

A bácskai gazdasági egyesület

vasárnap Somborban választmányi gyűlést tartott az elbocsájtott igazgató, Inhoff József ügyében.

Sombori tudósítónk jelenti: A Bácska Gazdasági Egyesület vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel igazgató-választmányi ülést tartott volt igazgatójának, Inhoff Józsefnek elbocsájtása ügyében. A választmányi ülésen tekintélyes számban jelentek meg magyar és német gazdák is. Hosszas vita után a választmány úgy határozott, hogy abban az esetben, ha Inhoff a vádak alól tisztázza magát, (a vád összes pontjait a „Délbácska” egyik utóbbi számában részletesen ismertettük) egyévi teljes fizetést utal ki számára mint végkielégítést, ezenkívül megengedi, hogy Inhoff február 1-ig megmaradjon az egyesület tulajdonát képező lakásban is. Ha Inhoffnak a vádak alól nem sikerül magát tisztáznia, a fegyelmi bizottság elbocsájtó határozata érvényben marad. A választmányi ülése délutáni egy órakor ért véget.

Az egész megyében nagy port felvert ügy befejezése elé érdeklődéssel tekint Bácska gazdaközönsége.

Melyik a legszebb női életkor?

A londoni „Morning Post” röviddel ezelőtt körkérdezt intézett olvasóihoz, hogy melyik a legszebb női életkor. Az eredmény azt mutatja, hogy ebben a tekintetben Balzac „Harminc éves asszony”-a óta a közfelfogás nagyot változott. Amíg Honoré de Balzac a harmincéves asszonyban fedezte fel a női báj legérettebb varázsát és a harmincéves nőt tartotta a legkívánatosabbnak, addig a mai világban inkább a negyvenéves nőnek nyújtják a pálmát. Az angol lapban megjelent válaszok és azok indokolásai igen érdekesek ebben a tekintetben.

A mai asszonynak fokozott részvétele a közéletben, a női foglalkozások elterjedése, a sport, testgyakorlat terjeszkedése a mai divat, mely az ezelőit szigorúan betartott korszakoktól radikálisan eltörölte, mind hozzájárultak, hogy az életének középkorát élő asszony a fiatalság minden báját konzerválhassa, amivel még az érettség elvitáztatatlanul nagy előnyei is párosulnak.

Ezért a válaszok legtöbbször a „40 év körüli” asszonynak ígéri oda az első díjat. Mindazon a tökéletességek, melyeket egy fiatalasszonynál még megtalálunk, ebben a korban már eltűntek anélkül, hogy az öregedés árnyékai már mutatkoznának. Természetesen, mondják a Morning Post levelezői, az érett asszonynak nem szabad abba, az eddig gyakran elkövetett hibába esnie, hogy életkorát eltitkolja és magát fiatalítsa. A negyvenéves nő mindenképpen felveheti a versenyt a 20 és 30 éves nővel, ha nem akar tőlük semmit sem kölcsön venni, hanem saját egyéniségét iparkodik kifejezésre juttatni.

Toilettjének korával és megjelenésével, mindig a legnagyobb harmóniában kell lennie, — olvassuk egyik válaszában. A 40 éves asszony rendelkezik csak azzal a tapasztalattal, mely őt ideális élettársá teszi. Találkozásokról soha le nem fog kélni, nem fog meggondolatlan dolgokat fecsegni és amidőn ilyképpen a fiatalság szeleburdiságtól tartózkodik, még mindig elasztikus és eleven, kívánatos anélkül, hogy unalmassá legyen.

Akadnak azonban olyan válaszok is, amelyek nem akarnak fix életkorban megállapodni. Ninon de l'Erclos nem babonázta-e meg 70 éves korában is a férfiakat és Julia nem-e állt már 16 éves korában életének zenitjében. Az asszony mindig akkor éri el a legszebb korát, amikor az élnivágás legerősebb benne és amikor fellépésében a legnagyobb biztonságra tesz szert. Ezt a kort pedig minden asszony egyszer eléri.

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DELBÁCSKA”-ra

Ötezer hold földet ármentesítenek

A nagyret és Hadisziget ármentesítése a közgyűlés előtt

Még a háború előtt vetődött fel az a terv, hogy a noviszádi vágóhidtól a Duna mellett gátat kell építeni egészen Kátyig és ily módon ármentesíteni sok ezer holdas területet. A háború akadályozta csak meg az új gát felépítését, amiről a háború után teljesen megfeledeztek volna, ha a tavalyi nagy áradás át nem szakítja a noviszádi gátat.

A városi tanács már a múlt évben érintkezésbe lépett az érdekeltekkel, Petrovaradin várossal, Káty községgel és a hadseregparancsnoksággal, hogy közösen építsék fel a gátat. Tavaly nem tudtak megegyezni ebben a nagyfontosságú kérdésben, most azonban a városi tanács ismét napirendre tűzte a gát kiépítésének kérdését. Lakics Jovan polgármesterhelyettes a legközelebbi közgyűlésen kész javaslatot fog előterjeszteni a gát kiépítése ügyében. A tanács felhatalmazást fog kérni a közgyűléstől, hogy ármentesítő társulatot létesítsen, a gát felépítésére. Az ármentesítő társulatban Novisad város, Petrovaradin város, a hadügyminisztérium Káty község és a Mandics-szállás tulajdonosa vennének részt, az egyes érdekeltek olyan arányban lennének tagjai az ármentesítő társulatnak, amennyi hold földjük válik ármentessé a gát felépítése által.

A városi tanács azért sürgeti a gát építését, mert ezáltal

ötezer hold válik vízmentessé és termékeny szántófölddé.

Az ármentesített területeket pedig még agrárreform célokra sem foglalják le, mert egy

rendelkezés értelmében az a föld, amit ármentesítenek nem esik az agrárreform rendelkezései alá.

Abban az esetben, ha a városi közgyűlés felhatalmazza a városi tanácsot arra, hogy megalakítsa az ármentesítő társulatot, akkor a polgármester az érdekelteket össze fogja hívni alakuló közgyűlésre. Az ármentesítő társulat megalakulása után teljesen önállóan működik és működésének főcélja a gát felépítése.

A Délbácska munkatársai a novisadi mérnöki hivatalban érdeklődött aziránt, hogy milyen hosszú gátat fognak építeni és hol halad a gát?

— Az új gát — hangzott a válasz — a novisadi vágóhidnál kezdődik és a Duna mellett fog haladni egészen addig, ahol a Dunavac Katynál a Dunába ömlik. Az új gát 6 kilométer hosszú lesz, ötezer hold földet ármentesít és feltöltése 14—15 millió dinárba fog kerülni. Az ármentesített terület igen termékeny lesz, mivel az Oduna és az ezen területen levő árkok vizét öntözésre lehet használni, nagy víz esetén pedig a víz levezetésére fognak ezek szolgálni. A gát feltöltése esetén a nagy szivattyu telepet, amely ma Josimfokon van át fogják helyezni a hadiszigetre vagy az Oduna beágazásánál nagy torkolatánál.

Abban az esetben, ha nem sikerülne megalapítani az ármentesítő társulatot, akkor a város a régi gátat fogja kijavítani. A gátat abban az esetben is kijavítják, ha felépítik az új gátat és ezt fogják második védelmi vonalnak használni esetleges áradás esetén.

Betörték a palánkai főbiró hivatalába

Feltörték az összes fiókokat és a kézipénztárból 7500 dinár készpénzt vittek el — A megindított vizsgálat eddig teljesen eredménytelen

Amióta Krnyac rendőrvezető ur, Palánka egykori réme, a novisadi törvényszék fogházában eszi a vizsgálati fogságba helyezettek keserű kenyerét, a békés ünnaparti német község egyhangú életéből teljességgel hiányzanak a szenzációk. Mikulás napjára azonban vakmerő tettesek egy egészen váratlan szenzációval kedveskedtek Palánka közönségének. A perifériák bűnkronikájában páratlanul álló esetről a következőket jelenti a „Délbácska” palánkai tudósítója:

December ötödikéről hatodikára virradó éjjelen betörők jártak a palánkai főszolgabírói hivatalban, amely a nagyközség főutcájának egyik tágas épületében van elhelyezve. A helyiségben, amelybe minden jel szerint álkulccsal jutottak be, a tett felfedezése után óriási rendtelenséget találtak. Több butor felfordítva, az

összes fiókok kiürítve, szétszórva, összevissza dobált akták és aktacsomók majdnem az összes szobákban. A tettesek, akik minden valószínűség szerint többen lehettek, **felfeszítették a kézipénztárat, amelyből kétezeröttszáz dinár készpénzt vittek el.**

A vakmerő betörést a vasárnap délelőtt hivatalba látogató tisztviselők fedezték fel, akik rögtön értesítették a palánkai rendőrséget. A megejtett helyszíni vizsgálat a további nyomozás számára semmiféle táppontot nem nyújtott s így a vakmerő Mikulás-napi látogatók kiletét egyelőre a legteljesebb homály fedi. A vizsgálat teljes apparátussal folyik, de nem sok sikerrel kecsegtet. A szinte példátlan vakmerőséggel végrehajtott betörés a község egész lakosságát nagy izgalomban tartja.

A zsidók — mint kisebbség Magyarországon

Budapest, dec. 7. Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő indítványt terjesztett a nemzetgyűléshez, a zsidóság nemzeti kisebbségül való nyilvánítása dolgában. Az indítvánnyal kapcsolatban a Magyarország munkatársai ma beavatott helyen arról értesült, hogy a kor-

mánynak egyáltalán nincs szándékában az indítványt minaddig napirendre tűzni, amíg arról előzőleg Bethlen István gróf miniszterelnök fel-fogását ki nem nyilvánította. Eckhardt indítványa ilyen körülmények között, ebben az esztendőben már aligha kerül a nemzetgyűlés elé.

Franciaország új pótdadója: 88 milliárd

Páris, dec. 7. Azoknak a pénzügyi szemlélyiségeknek egyike, akik Loucheur pénzügyminisztert támogatják, a Journal munkatársa előtt kijelentette, hogy a pénzügyminiszteri tervezet javaslatai a jelenlegi adók felemelésére és az adók egységesebb elosztására vonatkoznak. A jelenlegi pillanatban lehetetlen más megoldáshoz folyamodni. A pénzügyminiszter olyan pótdadót fog kérni, amely az 1926-os

évben nyolcvannyolc milliárd frankot eredményez és amelynek az lesz a rendeltetése, hogy ebből beváltásuk a rövidlejáratú kincstári jegyeket és fedezzék azokat a kiadásokat, amelyek megfelelő bevételek híján fedezetlenek maradnak. A pénzügyminiszternek továbbá az a szándéka, hogy a kamarában javaslatot tesz a járadékok fakultatív konverzálsására.

APOLLÓ december 9—10-én: Cecil de Mille (A TIZPARANC SOLAT) írója nagyszabású szerelmi drámája:

HARC A BOLDOGSÁGÉRT

a „Paramount” filmgyár nagy attrakciója 9 felvonásban. — 2 órás előadások! — Rendes helyárak!

HIREK

Ahol Tolsztoj meghalt

A napokban volt tizenötöszázévesztendeje annak, hogy Leo Nikolajevics Tolsztoj meghalt s ezen a napon a moszkvai Tolsztoj-muzeum zsufoldásig megtelt az emlékezésre összereseglett emberekkel. Ezeren és ezereken fordultak meg azokban a termekben, ahol a szerető kegyelet időrendszerint rakosgatta egymás mellé Tolsztoj irodalmi és magánéletének számos tárgyát. Ebben a muzeumban többek között megépítették annak az astapovo-i szobának hű mását is, amelyben Tolsztoj a riazanscurali vonalon utaztában váratlanul meghalt. A szoba annak a pillanatnak képét mutatja, amelyben a jasnja-poljanai bölcs csodálatos lelkét kilehelte. A szobába szűk és sötét folyosón jutunk melyen csak tapogatózva vergődünk keresztül. Szándékosan rendezték el ezt így, mert hűen akarták lemásolni az astapovo-i helyzetet. A gyengén világított kis folyosó falán ezer és ezer távirat, melyekben a beteg nagy ember egészsége felől érdeklődnek. A másik sorozatban pedig Tolsztoj eltűnése felől tudakozódnak.

A világ minden sarkából jöttek ezek a táviratok, a világ minden nyelvén. A szekrényben bekötve sorakoznak egymás mellett azok az ujságszámok, melyek Tolsztoj haláláról számoltak be a világnak. Csodálatos tökéletességgel másolták le az astapovo-i szobát. Közvetlenül az ajtó mellett Tolsztojnak ruhái átvetve a bőröndön, mellyel idáig utazott. Ez a bőrönd volt az egyetlen tárgy, amit magával hozott azon az éjjelen Tolsztoj, mikor elhagyta feleségét Sofja Andreevnát, kastélyát, dolgozószobáját s mindent, ami oly hosszú időt át kedves volt a számára. Két kis ablakon keresztül a szobába. Az ablak mellett az ágy, melyben meghalt. Egyszerű fekvőhely, szalmaszékkel, s rajta a takaró, mely utóljára melengette az átfázott öregét. Az ágyat függöny védi a nap világosságától, előtte kis kerek asztal s azon zöld ellenzöjű petróleumlámpa ég.

Amikor Tolsztoj teteme ott feküdt ezen az ágyon, a feje felől világító lámpa fénye red rajzolta a fehér falra a halott óriás titokzatos profiljának fekete silhuettjét. Akkor az igazi halottas szobának sok száz látogatója közül valaki, ismeretlen, lerajzolta ennek a kísérteties silhuettnek konturjait. A moszkvai muzeum pedig ezt a részletet is megörökíti az ágy mellett falon úgy, ahogyan az 15 évvel ezelőtt a látogatókra hathatott. Még más érdekes apróságok is vannak ebben a szobában. Szemben az ágyal falba ütött szegen egyszerű szürkeszínű utiköpeny. Az ágy végén a jonnatszék, amelyen legkisebb leánya Alexandra ült, jelen volt atyjának halálánál.

Őt szerette életének utolsó éveinek a legjobban Tolsztoj. Az asztalon orvosságos üvegek, orvosságmaradékkal. Kötszerek. Egy kicsiny doboz, benne fehér por. Kis asztalkán gyertyamaradék tartóban, kis köteg vatta. A párnán éppen ott, ahol a szép feje pihent amikor meghalt, finom művirágokból font koszorú. Még egy hencser, egy vászonnal bevont karosszék, néhány faszék s ezzel felsoroltuk mindazokat a tárgyakat, melyek Astapovo-ban szemtanúi voltak Tolsztoj halálának. Egyszerűség, mondhatni nyomoruság... A környezet csodálatosan hű ahhoz a szellemhez, mely mindig az evangéliumi egyszerűséget akarta utólni. Halála összhangban állott elveivel.

1925. December 8. Kedd

Római katolikus: Boldogasszony fogantatása. Protestáns: Mária. Görög keleti: Kelemen. A nap kel reggel 7 óra 34 perckor, nyugszik 16 óra 9 perckor. A hold kel 11 óra 22 perckor, nyugszik 13 óra 8 perckor. Nemzeti Színház Vojvoda Brana Apolló mozi: A szenvedély rabjai.

1925. December 9. Szerda

Római katolikus: Leokádia. Protestáns: Leokádia. Gör.-keleti: Alimpia. A nap kel reggel 7 óra 35 perckor, nyugszik 16 óra 9 perckor. A hold kel éjfélt után 55 perckor, nyugszik 13 óra 32 perckor. Nemzeti Színház: Marinka a táncosnő. Apolló mozi: Harc a boldogságért. (Paramount slager).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése szerint a hideg egész Európában tartós, Münchenben 18 C°, Debrecenben 20 C°, Szarajevóban 19 C°, Lombardiában 11 C°, Róma 9 C°, Szkoplye 8 C°.

Jóslat: A hideg idő tovább fog tartani. Nyugaton ugyan enged majd a hideg keleten tartós lesz délen pedig még alább száll a hőmérő úgy, hogy Szkoplyén 10 C° alá süllyed a hőmérséklet.

— **A Délbácska legközelebbi száma a mai ünnep miatt csütörtök reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Készül a vadásztörvény.** A vojvodina vadászok körében sok panasz hangzott el, mert nincs egységes vadásztörvény. Az ország vadász egyesületeinek szövetsége ki is dolgozta a vadásztörvényt és átadta a földmívelésügyi minisztériumnak, amely azonban még nem terjesztette a parlament elé.

— **Az esperantisták műsoros táncestélye.** A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikán Bár” helyiségében. A műsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól” 1 felv. vigjáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi. Paula (leánya) Balaton Irénke. Péter (Paula vőlegénye) Szkicsák Lacika. Nielsen (kereskedő) Klipel János.

Apolló december 8-án:

A „First National” filmműve:

A szenvedély rabjai

Egy modern leány története 6 fejezetben.
Főszereplő: MARY ASTOR.

— **Olcsóbb lett a telefon.** A postaügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely az interurban telefon díjait az eddigi négy csoport helyett ötbe osztályozta olyképpen, hogy az eddigi első távolsági osztály helyébe kettőt szervert. Eddig az első távolsági körzet száz kilométer volt és egy beszélgetésért, amely legfőképpen három percig tarthat, tizenöt dinárt számitottak. A jövőben tíz dinár lesz a legkisebb egységár, a távolsági körzet azonban nem terjed ötven kilométernél tovább. A második körzet egységára, amelynek távolsága száz kilométerig terjed, tizenöt dinár. A harmadik husz dinár, a negyedik huszonöt dinár, és az ötödik pedig harminc dinár, a távolsági maximum pedig a harmadik körzetnél kétszáz, a negyediknél négyszáz kilométer, míg az ötödikbe a négyszáz kilométernél távolabb eső helységek tartoznak.

— **Karikatura kiállítás Novisadon.** Csamprag Dusan novisadi nyomdatulajdonos kezdeményezésére az itt megjelenő „Novisad” c. lap karikatura kiállítást rendez a Wagner-cukraszda különtermében. A sikerült karikatúrák egy orosz és több helybeli művész munkái. A képek száma több százra tehető, s megtaláljuk közöttük az ország politikai, társadalmi, irodalmi és művészi életének minden ismertebb személyiségét nemzetiségre és felekezetre való minden különbség nélkül. A kiállítás, amely egész napon át nyitva lesz, holnap, kedd délelőttől kezdődőleg nyolc napon át, lesz megtekinthető. A belépődíj 10 dinár.

— **Határrendezés Tripoliszban.** Kairóból jelentik: A Dsarabub oázis régóta húzódo vitás kérdését végérvényesen rendezték. Olaszország és Egyiptom között a tripoliszi határrendezés ügyében megkötött megállapodást Zivar pasa és Negrotte Cambriosó örgróf aláírták. A Dsarabub oázist Olaszország kapta.

— **Henry Barbusse Budapesten.** Budapestre érkezett és kijelentette, hogy utjával kapcsolatosan érdeklődik a magyar kisebbségek sorsáról is, miután azokról azt hallotta, hogy rossz sorsban élnek, az új államokban. Érdeklődik a magyar irrcdalom iránt is és úgy tudja, hogy Magyarországnak igen kitűnő szinpadirodalma van.

— **Az ötödik osztrák legitimista párt.** Bécsből jelentik: Megalakult az ötödik legitimista párt Bécsben. Az osztrák legitimisták eddig négy pártba tömörültek Bécsben, amelyek egymással marakodtak. Most Wolff ezredes pártjának egy része különvált és „Die Habichtsburger néven új szervezetbe tömörült.

— **A béke jegyében.** Londonból jelentik: A London melletti Cricklewood közelében új óriási bombavető repülőgéppel kísérleteznek, amely ezer lóerős géppel majdnem teljesen zajtalanul működik. A repülőgép olyan sajátos zöld árnyalatú színnel van befestve, hogy bizonyos magasságban teljesen láthatatlanná válik és még reflektorral sem lehet észrevenni.

— **A tél.** A dermesztő hideg, amely az idén ilyen korán köszöntött ránk, napok óta nem akar szünni. Tegnapról mára virradó éjjel olyan mélyre süllyedt a hőmérő a fagypontra, hogy ilyen hidegre december elején két emberöltő óta nem volt példa. A példátlan hideg eddig szerencsére elviselhető volt és az emberek általában minden nehézség nélkül birkóztak meg vele, amelynek az az oka, hogy száraz és szélcsendes volt a levegő. Sokkal kellemlenebbé válhatna azonban akkor, ha a köd és dér erősebb mértékben jelenne, ha a levegő átmedvesedik. A meteorológiai intézet prognózisa szerint egyelőre további száraz, kemény hidegre van kilátás és így talán nem kell azon aggódnunk, hogy az abnormis fagy, az egészségre különösebb veszedelmet jelenthetne.

— **Kommunista tüntetés Londonban.** Londonból jelentik: A tizenkét letartóztatott kommunista több ezer párttáborosokkal este a Wandsworth fogház közelében tüntetést rendezett, amely különösen Joynson Hicks belügyminiszter ellen irányul. A tüntetés során heves jelenetek játszódtak le. Erőc rendőri kordon megakadályozta a tömegnek a fogház kapuja elé való nyomulását. Mintegy két óráig tartó tumultuózus jelenetek után a kommunista tömegeket szétszórták, anélkül, hogy komolyabb összetűzésre került volna sor.

— **A perzsa forradalom után.** Teheránból jelentik: Riza kán tegnap megnyitotta az alkotmányozó nemzetgyűlést, amely Perzsa jövő kormányformája ügyében dönt.

— **Nagy tűz Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt féltíz órakor az Erzsébet Királyné uton levő Fővárosi Autóbuszközeledési Rt. viztornyának a tetőzete, amelyet a hideg ellen szalmával fedtek be, eddig ismeretlen okokból kigyulladt és teljesen leégett. A 15—18 méter magas építmény teteje lángrollobbant és néhány perc alatt veszedelmes méretű tűz támadt. Az Autóbuszvállalat tartalékban levő kocsijai, a benzin és olaj raktárak nagy veszedelemben forogtak. Három tűzörség vonult ki, de a lángok a hidegben ujjabb és ujjabb helyen csaptak fel és csak nagynehezen tudták megfékezni a veszedelmes tüzet. A tetőzet teljesen leégett, de a viztornyot magát, sikerült megmenteni. Rendőri bizottság szállt ki, amely megkezdte a vizsgálatot, hogy nem terhel-e valakit felelősség, a szokatlan tetőtűz keletkezéséért.

— **A szkutari tó áradása.** Tiranából jelentik: A Szkutari-i tó áradása katasztrófális arányokat öltött. Az óváros egészen, az újárás pedig több mint felerészben víz alá került. Szkutari és Tirana között a közlekedés megszakadt. Az albán parlament sürgős segílyt szavazott meg az árvizkárosultak javára és gyászának jeléül felfüggesztette az ülést.

— **Ifjusági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapírok, levelezőlappal és bélyegalbumok jutányos árban kaphatók** Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).

— Nagy hideg egész Európában. Rómából jelentik: Milanóban mínusz 5, Turinből mínusz 92 fokot jelentenek. A velencei lagunák egyrésze befagyott. Az asiagoi fensíkon 18 fok hideg van. Ma éjjel Budapesten 15 fok hideg volt. Egész Európában, még a déli részekben is, nagy a hideg. Párisban tegnap 3 ember megfagyott. Debrecenben és a Balaton környékén 20 foknál is nagyobb volt a hideg. A Balaton teljesen befagyott.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

— **A cseh független kommunisták és szocialisták egyesülése.** Prágából jelentik: Körülbelül egy évvel ezelőtt Bubnik képviselővel az élén több képviselő kilépett a kommunista pártból és megalakította a független kommunista pártot. A párt a választások alkalmával nem jutott mandátumhoz. A párt végrehajtó bizottsága hivatalos lapjában terjedelmes nyilatkozatot közöl és bejelenti a párt megszűnését. A végrehajtó bizottság a maga egészében belép a cseh szociáldemokrata pártba és valamennyi független kommunistát felhívja, hogy csatlakozzék a szociáldemokrata párthoz.

— **Zajlik a Duna.** A Duna Regensburg és Mohács között zajlik és mindenütt alacsony vízálása. A Tisza Tiszabecsnél és Záhonynál árad, másutt apad. A jég zajlik Tiszabecs és Záhony között, Tokaj és Szeged között áll a jég.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkoks szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Háltér 11. sz. 1—0 2018.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legjobb és legolcsóbb cipőket.

— **Műkedvelői előadás a Katholikus Olvasó és Gazda körben.** A katolikus Gazdakör műkedvelői vasárnap este mutatták be zsoltár háza előtt Csike Károly három felvonásos népszínművét, a *Katicát*. A darabnak oly nagy sikere volt, hogy azt a belvárosi katolikus körben is előfogják adni a Gazda Kör műkedvelői.

— **A „Pierette” csokoládégyár elleni csödkérvény.** A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta a Ruff testvérek szubotici csokoládégyárának, a noviszádi „Pierette” csokoládégyár elleni csödkérvényének ügyét. Miután „Pierette” jogi képviselője kijelentette, hogy a cég kielégíti a Ruff testvéreket, a bíróság a Pierette képviselőjének kérelmére elhalasztotta a tárgyalást.

Kisérlelje meg szerencsédjét és vásároljon sorsjegyet Novisad legnagyobb elárusítójánál. **Minden második sorsjegy nyer** és így a nyereségi esélyek az eddigieknél is nagyobbak

Lustig Lajos, váltóüzlet Novisad, Kralja Aleksandra 13.

Tűzifa, kőszén, koks legolcsóbb, legjobb LIGNUM BRATA POPOVIĆ cégnél, Jermenski drum.

HAA NŐSZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.

REDUKÁLT ÁRAK!

BÁCSMEGYEI FÖLDBIROKOSOK FIGYELMÉBE!

Jelzálog kölcsönöket

kedvező visszafizetési és kamatteltételek mellett folyósít a

KERESKEDELMI és IPARBANK R. T. NOVISADON

A kölcsönkereskedőknek telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet kell bejelenteniük a kölcsönigénylés alkalmából. 2131-1-10

Nyolcfokos hidegben, kőkemény talajon nehezen győzött a Macsva

A kemény talajon nem érvényesült a technika — Sabác volt a gyorsabb és kitartóbb

Macsva—J. Makkabi 3:1 (1:0)

Karagyorgye pálya — Biró: Simovics

A noviszádi futballnak meg van már a törzsközönsége, amely talán ha vasvillák esnének az égből, akkor is kimenne a mérkőzésre. Vasárnap is napsütésben nyolc fok hideget mutatott a hőmérő, mégis szépszámu közönség állta, jobbanmondva táncolta körül a pályát. Nem is volt olyan tulságos a hideg, a drukker részére meg éppen elég meleg helyzetet teremtett a játék, amely változatos, gyors és izgalmas volt.

A vendégcsapat játéka nem mindenben váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A csapat technikai tudása még nem érte el azt a fokot, amelyet a szokatlan pályaviszonyok megköveteltek. Mert a kőkeménnyé fagyott talaj nagy-szerű rugótechnikát, nagy labdabiztoságot és főleg biztos és rutinos stoppolni tudást igényel. Minthogy ezek egyszersmind a tökéletes futballjáték főkéllékei is, nem lehet csodálkozni, hogy ezek a tulajdonságok nem voltak meg teljes mértékben egyik csapatnál sem. Bizony sok stopp rosszul sikerült, sokszor tulszaladtak a játékosok a labdán, csak úgy zörgött a sok stoppli az aszfalkemény talajon. Így azután nem igen adódott alkalom tervszerű támadással kidolgozott gólokra, hanem inkább hirtelen szök-tetésekre a pillanatnyi helyzetnek ügyesebb ki-használására. Ebben peddig a Makkabi méltó ellenfele volt a sabáciaknak. Nem is volt egy percig sem hapujához szorítva, mert a játék állandóan hullámozott az egyik kaputól a másik kapuig.

Már az első percekben kapufát lő a Makkabi. Hauzer szép lövését aligha védte volna a kapus. Rögtön utána újra a Makkabi van frontban, de Kacaf megcsuszik és mellé fejel. Lassan a Macsva is belemelegszik és a bal-összekötő egy huszméteres lövést ereszt meg, amely hajszálnyira mellé megy. Hullámozó me-zőnyjáték után Sabác újra felnyomul. A balszélső beadását a jobbösszekötő kézzel-lábbal lestoppolja és három lépésről belővi (1:0).

A kiegyenlítés már csak a második fél-időben következik be. Kornert rug a Makkabi, az ide-oda cikázó labda Simonyi elé pattan, aki spiccel hirtelen belerug és megvan a kiegyenlítés (1:1). A gól a legjobb lelkesítő és a Makkabi állandóan támad. Igyekezetében azonban kevés a lendület és erő. Nem hiányzik azonban ez a Sabáciaknál, mert ezek olyan parázs lövöldözést kezdtek a Makkabi kapu ellen, amilyenek a vége rendszerint gól szokott lenni. Az is lett. A süvítő labda a kapu előtt sürgölődő Schwemm hátát éri és onnan a há-lóba pattan (2:1). Most egy kicsit ellanyhul a Makkabi, de meg talán tudóval sem igen bír-ják túlnyomóan öregebb évfolyambeli játékosai és itt-ott kihagy a védelmi gépezet. A sabáci balszélső ezt ügyesen kihasználja, behúzódik a centerbe és egy huszméteres remek lövéssel beállítja az eredményt (3:1).

A sabáci Macsva a bajnokság komoly reflektánsa lehet. Igaz, hogy jogosulatlan ját-szás miatt elveszt néhány bajnoki pontot, de azért a tavaszi fordulóban beleszólhat a baj-nokság sorrendjébe. Kitűnő játékosanyaggal rendelkezik. Az első mérkőzésein tapasztalt goromba játékmódot teljesen megváltoztatta, sőt fegyelmélettségének ezuttal olyan fényes tanujelét adta, amilyenel mint azt az eset is mutatja, a noviszádi egyesületek közül nem mindenik rendelkezik.

Megtörtént ugyanis az a sajnálatos és a futball történetében talán egyedülálló eset, hogy a sabáci kapura lőtt, de irányítvevesztett labdát

egy néző a pálya területére belépve oly erővel rugta a labda után nyuló kapusba, hogy az elterült a földön és a mérkőzést a nagy tájda-lomtól összegörnyedve játszotta végig. Sabác ezt szónéklül eltúrte, mi meg a sabáci közön-ség sokkal enyhébb viselkedéseért férevertük idehaza a harangokat.

A játék még ezután az incidens után sem durvult el és nem lépte túl egyik részről sem a fair küzdelem határait.

VASÁRNAPI FUTBALLEREDMÉNYEK

Beograd

Beograd—Subotica 5:4 (3:1)

Biró: Ruzsics

Beograd egy héten belül második válo-gatott mérkőzését játszotta és talán ez az oka annak, hogy a Subotica elleni mérkőzésre egész csomó tartalékkal állt ki. Még így is állandó fölényben játszotta le a mérkőzést és már 4:1-re vezetett, amikor végre Subotica is lábraka-pott és egymásután lövi góljait. A szuboticaiak természetesen a bíróra hártják a vereség ódi-umát.

Budapest

MTK—33FC 0:0 — FTC—VAC 8:0 — UTE—III. ker. TVE 2:1 — NSC—ETC 2:0 — Vasas—Törekvés 4:2.

Az Achilles kerékpáregylet folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor tartja elsőévi rendes közgyűlését a Maros vendéglőben. Indítványo-kat, kérelmeket, esetleges panaszokat egy nap-nal a közgyűlés előtt az egyesület elnökénél írásban kell benyújtani. Később érkezőket nem vesz figyelembe a vezetőség.

Szelvénypályázat. A vasárnapi Macsva —Juda Makkabi mérkőzés eredményét három pályázó találta el. — Gertner Albert (Kame-nicski 93.) egy üveg SOA kölnivizet; Vonya János SOA szappant; Willner Márton a Dél-bácskát egy hónapra nyerte.

§ Kuriai döntvény készül Budapesten a vizsgálati fogság beszámításáról. A kuria Rác tanácsa jogegységi határozatot hozott egy ügyben, amely érdekes elvi kérdésnek eldöntésére lett volna hivatott. A joggyakorlat abban a kérdésben, hogy az életfogytiglani fegyházbüntetés esetén rendelkeznie kell-e az ítéletnek, az előzetes letartóztatásban, illetve vizsgálati fogságban eltöltött időre, nem egy-séges. Egy érdekes eset kapcsán került ez a kérdés, a kuria első számu büntetőtanácsa elé. Fekete Vilmost mintegy tizenöt esztendővel ez-előtt, rablással párosult szándékos emberölés büntette miatt, életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték és az ítélet jogerőre emelkedett. Fekete Vilmos kifogástalanul viselte magát hosszú fog-ságában, úgy hogy védője kérvényt nyújtott be az igazságügyminiszterhez, amelyben a tör-vényre való hivatkozással kérte védecének feltételes szabadlábra helyezését. Miután azon-ban a fogságban eltöltött ideje, a vizsgálati fogság beszámítása nélkül nem tette ki a tör-vényben megkívánt tizenöt esztendőt a kuria jogegységi határozatát kérte, a vizsgálati fog-

ságban eltöltött idő megállapítására. A kuria arra az álláspontra helyezkedett, hogy nincs módjában ebben a kérdésben jogegységi határozattal tisztázni a helyzetet, mert az ítélet meghozatalakor legfelsőbb fokon maga a kuria is elbíráltá annakidején az ügyet és miután az esküdtárszéki ítélet nem tartalmazott rendelkezést a vizsgálati fogság beszámításáról, a kuria hivatalból nem foglalt állást ebben a kérdésben. Miután azonban hasonló kérdés az utóbbi időben többször került szőnyegre, az iratokat áttették az elnökséghez, hogy a meghozandó döntvény egyszersmindkorra tisztázza ezt a kérdést és alapja lehessen az egységes joggyakorlatnak.

§ Zsarolásért egy hónap. Popov Száva 45 éves csurogi földmives és Jovin Joca 45 éves csurogi földmives 1922. december 8-án azzal fenyegették meg Csurcsics Szvetozár csurogi lakost, hogy ők, mint az agrárbizottság tagjai el fogják tőle venni azt az egy lánca földet, amit a községtől kapott, ha nem ad nekik 500 dinárt. Ugyanaznap 1000 dinárt kövefeltek Supics Milántól, mert különben elveszik tőle a községtől kapott 4 és fél lánca földet. Az ügyesség emiatt zsarolással vádolta mindkettőjüket. A tegnapi tárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy Csurcsics és Supics önként ajánlották fel a pénzt, miután azonban ez nem nyert beigazolást, a bíróság mindegyiket egy havi börtönrre ítélte.

§ Szódásüveggel verte fejbe társát. Otics Vasza zsabylai földmives és Angelics Milos zsabylai földmives múlt év október 26-án Gyurgyevóba jöttek és betértek a Radisics-féle vendéglőbe, ahol kártyázni kezdtek. Mikor már több liter bort elfogyasztottak, összevesztek. Radisics erre mindkettőt kitessékelte. Otics hazament és sógornőjétől kérdezte otthon van-e bátyja, az asszony azt válaszolta, hogy nincs otthon; erre visszament a kocsmába. Radisics először nem akarta bebocsájtani, csak mikor fogadkozott, hogy nyugodt marad, bocsájtotta be. A kocsmában azonban csakhamar veszekedni kezdett ismét és egy szódásüveggel úgy vágta fejbe Angelicset, hogy annak koponyacsontja megrepedt. A bíróság tegnap emiatt egy évi börtönrre ítélte.

FELHIVOM FIGYELMÉT!

(2383) versenkyépes áramra, (1-6) 12 kirakatomban elhelyezett prima

ÜVEG és PORCELLÁN

áruimra a Kralja Alexandra ulica 7. szám alatt (kapu alatt) valamint a főútleben Žitni trg 15. A legelőnyösebb kiszolgálás! Oriási választék!

HERMANN LÖWENBERG

NOVISAD üveg és porcellan nagykereskedés Žitni trg 15.

A magántisztviselők bálja

Pompás estélyi ruhák, rövid, de nivós műsor, családias hangulat jellemzik a tisztviselők ezidei első műsoros mulatságát. A legújabb bál divat toalettjeiben pompázó etonfrizurás hölgyközönség, a fehérkeztyűs frakkos rendezőgárda fővárosi szint kölcsönzött a jólsikerült mulatságnak. A bevezető műsor méltó volt ehhez a milióhöz. A husztagu tisztviselő zenekar nyitotta meg az estét. Ippolitov-Ivanov: Suite Caucasiennejének első és harmadik részletét játszották el. A nagy felkészültséggel intonált keleti motívumokban bővekedő zene nagy tetszést váltott ki a közönségből. Gerden Antal bariton-szólója volt a műsor második száma. A hatalmas hanganyaggal rendelkező basszbariton, mélabus szláv melódiáival betöltötte az egész termet. Orgánuma különösen a mélyebb fekvésekben tiszta csengésével és technikailag is tökéletesen kidomborított változataival messze föléemelkedik a műkedvelői legiobb nivón. Grisoid Emil finom és tökéletesen simuló kísérete nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Gerden énekét műsoron kívüli számokkal kellett kibővíteni. A modern zene Novisadon nem igen ismert újszerűségét interpretálta Grisoid Emil zongoraszólója. Ezen a téren a tisztviselők műsora zenei kulturmissziót teljesített, mert a modern zenei fejlődésnek azt az átmeneti árnyalatát ismertette meg, amelyet a

Novisadon megforduló világhírű művészek már a legfejlettebb és legtökéletesebb nagyságában kultiválnak. Ezt az átmenetet legszebben a művész saját szerzeményében, a Sanjarijában figyelhetjük meg. Frank Miksáné szoprán-szólója következett ezután. Goldmark: Die Ouelléjének tisztacsengésű szeriöz áriáit, Strauss: Frühlingstimmenjének koloratur szépségei és rendkívül nehéz, de tökéletesen kidomborított előadása követte. Dr. Mócs Sándorné rendkívül finoman és kitűnő érzékkel megjátszott zongorakisérete emelte az énekszám nagy sikerét. Beethoven: Kreutzeronátájának ismert, de rendkívül fejlett technikát és fizikai készségeit igénylő szépségei következtek ezután, Szedlacek professor előadásában. A zenei felfogás szempontjából három részre tagozódó szerzemény rendkívül nehéz feladatot ró a zongorakisérete is. Dr. Mócs Sándorné kifogástalanul látta el ezt a feladatot és főleg a szólórészekenél és ott, ahol a zongoráé a vezetőszerp a szerző intencióinak leg-tökéletesebb átérzéséről tett tanubizonyosságot. A műsor befejező számát a tisztviselőzenekar által kifogástalanul előadott Dvorak: Szláv táncait ütemes lábdobogással kísérte a táncra-vágó közönség, amely azután reggeli öt óráig együtt is maradt.

A moszkvai sakkverseny állása

A sakkvilág feszült érdeklődése mellett folyó moszkvai világverseny befejezéséhez közeledik. Még két forduló vár lejátszásra a nagy küzdelemben, amely váratlanul sok meglepetést produkált. A tegnapi forduló után Bogolyubov került az élre 145 pontszámmal. A második helyen Capablanka áll 125 ponttal. Meglepetés Tartakover lemaradása, mert 10 pontjával csak a hetedik helyen áll, míg Bogolyubov és Réti 95 egyenlő pontszámmal egyenlőre a nyolc és kilencedik helyre szorultak.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . . . 1258.— Prága 60.15
Budapest . . . . . 1266.— Berlin . . . . . —

Dec. 7	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.25
Zürich	—	1089.—	1089.50	1929.—
Newyork	518.50	56.40	56.470	—
London	25.16	273.69	273.825	485.50
Páris	20.025	216.—	219.—	385.—
Milano	20.925	227.75	227.85	403.25
Prága	15.40	167.45	167.465	296.25
Berlin	—	1345.—	1344.50	2380.—
Budapest	72.80	791.50	792.50	14. 1/8
Brüsszel	23.55	255.50	—	453.25
Bécs	—	795.50	790.50	14.25
Bakarest	2.425	26.—	—	46.—
Amsterdam	—	—	—	4019.—
Szófija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szalóniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago-i terménytőzsde

1925 december 7, 10 óra

Buza	Tengeri
December . . . 174.25	December . . . 78.25
május 1926 . . 175. 1/8	május 1926 . . 84. 5/8
Julius 152.25	Julius 87. 1/8

Irányzat: buza, tengeri bizonytalan (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 december 7. (Hivatalos jegyzések)

Buza
bácskai Usancen, d.k. kínálat 290, kereslet 285 kötés 285.—290.—, 1300 mm
bácskai Usancen, d.k. franko Novisad kötés 300.—, 200 mm
bácskai 77-78, 2 ^o /o, kötés 295.—, 1500 mm
szerémi Usancen, franco Sid kötés 297.50, 400 mm
szerémi 76-77, 2 ^o /o, kötés 285.—, 300 mm

Árpa
szerémi 65, gr. d.k. kötés 165.—, 150 mm

Zab
bácskai duplikát kassza kötés 185.—, 200 mm

Tengeri
bácskai öreg d.k. kötés 165.—, 300 mm
szerémi uj, d.k. kötés 125.—, 500 mm
szerémi III-IV, d.k. kötés 150.—, 1000 mm
szerémi XII, kínálat 139.—, 500 mm
boszniai száritott, Brčko kötés 167.50, 500 mm
szerbiai III-IV, Száva kötés 150.—, 500 mm

Buzaliszt
bácskai nullás gg. d.k. kötés 455.—, 100 mm
bácskai nullás g. d.k. kötés 450.—, 100 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k. kínálat 365.—
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 225.—, 500 mm

Buzakorpa
bácskai gabona, jutazsákok d.k. kereslet 122.50 kötés 120.—, 600 mm
Irányzat: buzánál egyébként nyugodt
Ma a tőzsde zárva van

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

Hirdetőink figyelmeibe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigoruan megtiltja a marha és a borjúhus eladását, mert az ellenkezik a Kereskedelmi Miniszter 17.959—903. számú és 1082—1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigoruan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. november 24.

Mihaidzsics s. k., főkapitány.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete
HOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajz-szerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

HIRDETÉSEK

Sertésvágást

elvállalok privátházban is. Cím a kiadóhivatalban.

2483-1

Egy Madonna-kép

olcsón eladó Gajeva (Könyök) ucca 10. sz.

Legcélszerűbb s legalkalmasabb **Karácsonyi ajándék: a bélyeg!**

Beszerezési forrást megmondják a kiadóban

2475-1-0

OLCSÓ KARÁCSONYFÁK

kaphatók nagyban és kicsinyben. Közlebbit:

Lukács Józsefnél,

Jovan Aranyjeva (Damjanich) ulica 4. szám.
2453-1-3

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Vizsgázott fűtő

azonnal felvétetik.

Cím: Schmolka hirdetőjében,
Novisad, Futoski put 2.
2479-1

MEGHIVÓ

az 1925. december hó 13-án d. e. 10 óra-kor a Maros-vendéglőben tartandó

közgyűlésre.

Közgyűlés tárgysorozata ugyanaz, mint az érvénytelenített nov. 29-iki közgyűlésé.

N. A. K. elnöksége.

Az előrehaladott idény miatt

feltűnő olcsó árak

Andrija Matčić, szabó

Novi Sad. (Alkalmi ruhák, bundák kölcsön.)
2431-2-3

„KORZÓ“

cukorka és cukrászsütemény műhelye

egy jobb családból való tanoncot keres. Fizetési feltételek megbeszélés alapján. Reflektánsok forduljanak fenti műhely vezetőségéhez, Zmaj Jovanića ulica 6. („Dobrotvor“ palota.)
2476 1-3

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézi.

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

Telefon: 582.

Legrégibb

KEZTYŰ és HARISNYA

szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BŐRKEZTYŰ különlegességek, ugyanott FÜZŐK mérték szerint is készíttetnek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

női szabó műhelyemet

Vilson-tér 5. (Schaffer-ház) a Főpostával szemben helyeztem át. Tisztelettel

Bendelikné, Fiala Mária.

1111-1-3

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz Trg Oslobodjenja 3.
818-0

ÜRES SZOBÁK

kiadók „Jugokommerciánál“ Parnogmlina ul. 10.

Szép és olcsó

Karácsonyi

ajándékok

kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi Sad, Kralja Petra u. 30.

Eladó egy garantált fajtiszta

OROSZ SPICC

„Jugokommerciánál“, Parnogmlinska ulica 10. sz.

A legolcsóbb és legjobb kerítés a drótkerítés!

Ha házat, kertjét, villáját, szőlőjét, telepét, baromfiudvarát, szállását be óhajtja keríteni, úgy forduljon

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárához Novi Sad, Mali Liman,

ahol mindenféle drótfonatokban bő választékot talál. Vas és horganyozott drót minden számban, ugyszintén tuskés drót is kapható.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában Trg Oslobodjenja 3. szám, Wagner-palota